

24 /7/2014

ועדה לפי תקנה 25 לתקנות בריאות העם (עוסקים בסיעוד בבתי חולים) התשמ"ט
- 1988 ותקנות 15 ו-16 לתקנות בריאות העם (צוות סיעודי במרפאות) התשמ"א-
1981

לכבוד

המנהל הכללי של משרד הבריאות

כב' המנהל הכללי.

דין וחשבון לפי תקנה 16 לתקנות בריאות העם
(צוות סיעודי במרפאות), התשמ"א-1981

בעניין:

עו"ד אייל חקו, יחידת הדין המשמעתית לשכת היועצת המשפטית, משרד הבריאות
ירושלים.

הקובל

נגד

אשת"י ראניה, [REDACTED] אחות מעשית, מספר רישום [REDACTED].
[REDACTED] באמצעות ב"כ עו"ד ענאן עבד
ו/או בדרך סלאמה.

הנקבל

1. הקובלנה:

ביום 15.05.2012 הגישה עו"ד שרה שר-לב התובעת הראשית ביחידת הדין המשמעת במשרד הבריאות (להלן: "הקובלת"), קובלנה למנהל הכללי של משרד הבריאות נגד אחות מוסמכת אשתיי ראניה מספר רישום [REDACTED] ת.ז. [REDACTED] (להלן: "הנקבל"), על כי גילתה התנהגות שאינה הולמת במילוי תפקידה עבירה ע"פ סעיף 15 (1) לתקנות בריאות העם (להלן: "התקנות").

2. בהכרעת הדין מיום 1.2.2014 הרשיעה הוועדה את הנקבלת בהתנהגות שאינה הולמת, עבירה לפי סעיף 15 (1) לתקנות.

3. ביום 1.2.2014 התקיימה ישיבת הוועדה בה טענו הצדדים לעניין אמצעי המשמעת שיש להטיל על הנקבלת.

4. טיעוני בכ' הקובל:

בכ' הקובל הפנה את הוועדה להחלטה בעניין ד"ר סייבין, לעניין השיקולים שעומדים ביסוד תהליך המשמעת שהם כאמור ההגנה על האינטרס הציבורי ומניעת פגיעה בציבור ובאמון במערכת הבריאות. לעניין אמצעי הענישה הפנה בכ' הקובל את הוועדה להחלטה בעניין ד"ר ליביו. התנהגותה הבלתי הולמת של הנקבלת נעשתה באופן מובהק תוך כדי מילוי תפקידה והפרה משמעותית של חובותיה המוסריות והמקצועיות כאחות וזאת בהקשר לנסיבות היריקה של הנקבלת על המטופל. בכ' הקובלת ניסה להצדיק את התנהגותה של הנקבלת כלפי החולה בטענה שהוא היה חולה בעייתי אשר קילל אותה. טענה זו אינה יכולה להיות רלוונטית להתנהגות בלתי הולמת שיוחסה לה. המטופל היה חולה חסר ישע שמרזק לכיסא גלגלים. טענת בכ' הנקבלת היא בלתי מתקבלת על הדעת, אין לה בסיס משפטי ולא אתי, זו טענה מקוממת ומכעיסה. טענה זו מעידה על חוסר הבנה של מקצוע הסיעוד ותפקיד האחיות לטיפול בחולים. הציבור מתייחס למקצועות הרפואה ולמקצועות הסיעוד כמקצועות מצילי חיים, מקצועות שהתפקיד שלהם הוא לטפל, לכבד, לעזור ולא לפגוע בנזקק לטיפול ולכן יש לשמור על שמו הטוב של המקצוע ועל אמון הציבור במקצוע. יש להעביר מסר הרתעתי, משמעותי בגין התנהגות בלתי הולמת כזו.

בכ' הקובל ביקש להטיל על הנקבלת אמצעי משמעת של התליית רישיונה ל6 חודשים.

5. טיעוני בכ' הנקבל:

בכ' הנקבל טען כי הטענה שמדובר במטופל בעייתי לא עלתה כטענת הגנה אלא כחלק מהראיות. הנקבלת הצטערה על עצם העובדה שהיא הגיבה כפי שהיא הגיבה לאותו מטופל. המטרה של הליכי המשמעת בניגוד להליכים פליליים היא לווא דווקא ענישה אלא הסתכלות כלפי העתיד בניסיון למנוע הישנות המקרים, כמובן תוך הגנה על אינטרס הציבור והאינטרס של המטופל הספציפי. כשאנו בוחנים את נסיבות המקרה אנו רואים שמדובר במקרה מיוחד מכיוון שתגובתה של הנקבלת באה בעקבות קללה חריפה שהפנה אליה המטופל. כמובן, אין בכך כדי להצדיק את התנהגותה והיא הצטערה על כך.

מדובר באחות שבאותה תקופה הייתה עדיין צעירה במקצוע והיא צוותה כאחראית למרות שלא היו לה הכישורים לכך. היא נאלצה להתמודד עם מטופל קשה, בעייתי שהאשים אותה בכך שהיא בכוונה רצתה להעביר אותו לחדר אחר ולא את החולה הנוסף שהיה בחדר ואחר כך גם קילל אותה. מטופל זה אמר גם בעדותו לפניכם שהוא סולח לנקבלת וזה צריך לתת ביטוי משמעותי בשיקולי הוועדה. התליית רישיון במקרה כזה במיוחד, לתקופה שבכ' הקובל מבקש לא מקיימת את המטרה שלשמה נועדו הליכי המשמעת כי הנפגע בעצמו כבר סלח לה. מדובר בנקבלת שנפגעה מהאירוע שכן היא פוטרה ממקום עבודתה והתקשתה למצוא מקום עבודה אחר. כיום היא מועסקת בבית אבות ומבינה יותר את משמעות התפקיד ומגיבה אחרת.

בכ' הנקבלת הציג לפני הוועדה מכתב המלצה ממקום העבודה ומכתב תודה מאחת המשפחות. מדובר בבחורה צעירה נשואה עם 2 ילדים שלאחרונה קיבלה הלוואה לרכוש דירה בסך של 200,000 ₪. משכורתו של בעלה לא מספיקה לקיום המשפחה והיא חייבת לעבוד. התליית רישיונה לתקופה ממושכת יפגעו בה כלכלית ובאיכות חייה. שהמטופל שקילל את אמא וזה נושא רגיש במיוחד אצלה. הנקבלת מועסקת כאחות מעשית במשרה מלאה כאחראית משמרת. בכ' הנקבלת ביקש להטיל עליה אמצעי משמעת של התלייה על תנאי וציין כי הוא אמנם ער לכך שלוועדה אין סמכות על פי הפקודה להטיל אמצעי כזה אך הוא

סבור כי הוועדה רשאית להמליץ על התלייה על תנאי. והוא מפנה בעניין זה לחוק הפרשנות שקובע שכל מי שניתנה לו סמכות לעשות דבר, גם לעשות אותו בחלקו או לבטלו או לא לעשותו בכלל. בכ' הנקבלת הפנה את הוועדה למספר פסקי דין למקרים שלדעתו חמורים יותר או במידת חומרה מקבילה שבהם נקבעו עונשים קלים מאוד: החלטה בעניין מור ונטלי רודפור- צילום מהפגייה שהועבר בוואטסאפ בלי ידיעת ההורים, שם הוטלה התלייה לשבוע. מקרה של האח אברהם ועקנין- פעל ללא הדרכה וללא הוראות ונהלים שביצע בחולה, נפסקה התלייה לשבועיים. מקרה של עבד בן גזמאוו- הרשעה בתקיפה של חולה שהיה קשור, נפסקה התלייה של 10 ימים. רדי קבלן- מעשה של הטרדה מינית, קיבל התלייה של חודשיים. נירה ברדה- הואשמה בזיוף וניסיון לקבל דבר במרמה, נפסקה התלייה של חודשיים. לאור זאת סבור בכ' הנקבלת שאין צורך לחרוג אם בכלל מהתלייה של מספר ימים בודדים עד שבוע.

6. דברי הנקבלת:

באותו אירוע, המקצוע שעבדתי בו היה חדש בשבילי. עכשיו אני 8 שנים במקצוע, אני עובדת עם דיירים שהם מקללים, מרביצים אבל אני מבינה איך להגיב וכיום ההנהלה מרוצה מהעבודה שלי.

7. דיון והמלצה:

הוועדה רואה בחומרה את הרשעתה של הנקבלת כאמור בהכרעת הדין מיום 1.2.2014 בעובדות ובעבירה שיוחסו לה בכתב הקובלנה. התנהגותה של הנקבלת הייתה בוטה, בזויה ובלתי הולמת כל אדם ככלל, ושל אחות האמונה על סיעוד, חמלה ואנושיות המתחייבים ממקצוע זה- בפרט. הוועדה לקחה לתשומת ליבה כי התנהגותה של הנקבלת הייתה בעקבות התנהגות לא ראויה של המטופל אשר קילל את אמא של הנקבלת בקללות בוטות ומעליבות אשר פגעו ברגשותיה. יחד עם זאת הוועדה הייתה מצפה כי הנקבלת, לאור תפקידה, הייתה צריכה להבליג ולא להשיב למטופל, חולה מבוגר סיעודי, על כיסא גלגלים, בבוטות וביריקה בפניו. בהתנהגותה כאמור פגעה בשמו הטוב, ברמתו ובכבודו של מקצוע אחות ובאמון הציבור בו.

הוועדה שקלה לקולא את היותה של הנקבלת, בעת האירוע, בתחילת דרכה המקצועית. כיום היא כבר 8 שנים במקצוע ועובדת כאחות אחראית משמרת בבית אבות לשביעות רצון מעבידה. וכן את חלוף הזמן, כשנתיים, מיום האירוע. על פי הפקודה לוועדה אין סמכות להמליץ להטיל על הנקבל אמצעי משמעת של התלייה על תנאי.

לאור האמור לעיל ובהתחשב בכלל בנסיבות האירוע, הוועדה ממליצה בפני כבוד המנהל הכללי להתלות את רישיונה של הנקבלת לתקופה של 3 שבועות.

בשולי הדברים הוועדה מוצאת לנכון להעיר כי עקב מספרם המצומצם והבלתי מספק של אמצעי הענישה הקבועים בפקודה, אשר בסמכותה של הוועדה להמליץ- מן הראוי היה לשקול הוספת אמצעי משמעת כגון: נזיפה חמורה, קנס כספי, העברה מתפקיד והתלייה על תנאי. הוספת אמצעים אלו הייתה מאפשרת לוועדה לבחור באמצעי משמעת ההולמים יותר את נסיבות המקרים שמובאים לפניה.

ד"ר יפה הארון, יו"ר

גב' שרה אפרתי, חבר

יגאל חיות, עו"ד
נציג היועמ"ש לממשלה